

IK VIND, IK
VIND WAT JIJ
NIET VINDT

Zoekmachines en zoekresultaten

MINILESSEN DIGITALE GELETTERDHEID
EN LEESBEVORDERING

Tijdsduur
30 minuten

6 7 Doelgroep
Groep 6 & 7

Leerdoel Leerlingen laten nadenken over zoekmachines en de verschillen tussen zoekresultaten. Aan het eind van de les zijn ze zich bewust van de diversiteit aan en invloed van zoekmachines.

Wat
gaan we
doen

SchoolWise beschikt over een zoekmachine waarmee je informatie kan zoeken. Deze zoekmachine laat gefilterde resultaten zien. Wanneer leerlingen informatie gaan zoeken buiten de omgeving van SchoolWise – bijvoorbeeld met Google, Bing, of een andere zoekmachine – krijgen ze hele andere resultaten. Zijn ze hiervan op de hoogte?

LET OP!

Tijdens deze les dienen de leerlingen toegang te hebben tot een laptop, computer of tablet die verbonden is met het internet.

In deze les gaan we hiermee aan de slag en beantwoorden we vragen zoals 'Waar zoek jij informatie? Hoe begin je met zoeken? Stel je mag geen zoekmachine gebruiken, waar zou je dan gaan zoeken?'. Ook gaan de leerlingen zelf aan de slag met het zoeken van informatie met verschillende zoekmachines.

TIP!

Deze les kan je heel goed koppelen aan een ander vak, bijvoorbeeld geschiedenis of aardrijkskunde. Op deze manier heb je een onderwerp voor de les en hebben de leerlingen een startpunt voor bijvoorbeeld een werkstuk of spreekbeurt.

Tijdsduur
15 minuten

Klassikaal

Vorbereiding

Zet de zoekmachine van SchoolWise open op het digibord. Klik hiervoor op de tab zoekmachine bovenaan het scherm.

Intro-
ductie

Vertel de leerlingen dat we het vandaag over zoeken op het internet – het wereldwijde web – gaan hebben. Wat is het internet eigenlijk? Vertel dat je het internet kan vergelijken met een bibliotheek, waarbij elk boek een website met informatie is. Stel de klas de volgende vragen:

- Waar zoek je informatie?
- Hoe begin je met zoeken?

Vertel dat we het tijdens deze les vooral over zoekmachines en zoekresultaten gaan hebben. Vraag aan de klas wie

er wel eens van de term zoekmachine heeft gehoord. Kunnen ze zoekmachines opnoemen? Enkele voorbeelden:

- Google
- YouTube
- Yahoo
- Funda
- DuckDuckGo
- Bing
- Ecosia

Vertel dat je met een zoekmachine kan zoeken in een bepaalde collectie of verzameling van informatie op het internet. Het is simpel gezegd een machine die voor je zoekt. Zo zoek je met YouTube in een collectie filmpjes, met Funda in een collectie van huizen en zoek je met Google in webpagina's die Google eraan heeft toegevoegd.

Vraag aan de leerlingen of ze met deze informatie in hun achterhoofd nog nieuwe zoekmachines weten.

BiebSnippers zijn korte lessen voor het primair onderwijs, die leesbevordering en digitale geletterdheid combineren. BiebSnippers sluiten aan bij SchoolWise en de Bibliotheek op School.
Illustraties: Loes van Gils

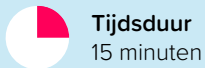
LET OP!

Er zit een verschil tussen een zoekmachine en een browser. Voorbeelden van browsers zijn Chrome, Safari, Firefox, en Internet Explorer. Een browser is een programma op je computer waarmee je zoekmachines op kan zoeken. Met een zoekmachine kan je vervolgens in bepaalde collecties op het internet zoeken. Je kan een browser een beetje vergelijken met een weg, en een zoekmachine met een auto. Zoals een auto zonder weg nergens heen kan, kan je zonder browser geen gebruik maken van het internet!

Bespreek de volgende vragen:

- **Heb je wel eens de zoekmachine van SchoolWise gebruikt? Zo ja, waarvoor?**
- **Stel je mag geen zoekmachine gebruiken, waar zou je dan gaan zoeken? Haal hier bijvoorbeeld de bibliotheek aan en benoem dat mensen voordat ze gebruik maakten van het internet onder andere informatie zochten in boeken.**

Vertel dat zoekmachines handig zijn om snel informatie te zoeken, bijvoorbeeld voor een werkstuk of spreekbeurt. Er zijn heel veel verschillende zoekmachines. Waarom zijn er zoveel zoekmachines en wat is het verschil ertussen? Dit gaan we ontdekken tijdens de opdracht.

Tijdsduur
15 minuten

Tweetallen

Let op: Soms moet je even zoeken naar het aantal zoekresultaten. Vaak staan ze helemaal bovenaan, of helemaal onderaan.

Aan de slag

Vertel dat we tijdens deze opdracht aan de slag gaan met verschillen tussen zoekmachines. Dit doen we door bij elke zoekmachine hetzelfde woord in te voeren. Vervolgens kijken we naar de zoekresultaten en gaan we deze vergelijken.

TIP!

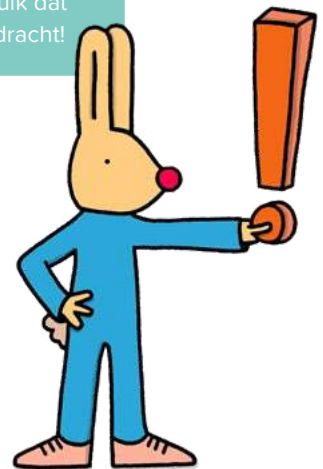
Zijn ze in de klas bezig met een bepaald onderwerp? Sla dan twee vliegen in één klap en gebruik dat onderwerp tijdens deze opdracht!

Maak tweetallen. Deel laptops of tablets en het bijbehorende werkblad uit.

Laat de leerlingen de zoekmachines uit onderstaande tabel één voor één openen. Vervolgens dienen ze het door hen gekozen woord in elke zoekmachine in te voeren. Let op dat de leerlingen bij elke zoekmachine hetzelfde woord gebruiken. Laat de leerlingen vervolgens het aantal zoekresultaten (aantal gevonden pagina's) en het eerste zoekresultaat per zoekmachine opschrijven. Kunnen ze verschillen tussen de zoekmachines en zoekresultaten ontdekken?

Onderstaande tabel is ter illustratie alvast ingevuld.

Zoekmachine	Aantal zoekresultaten	Welk zoekresultaat staat bovenaan?
SchoolWise	0	-
School	0	-
Bibliotheek	32	Java aap
Websites	22	Hoe worden dieren verzorgd bij stichting AAP?
Filmpjes	0	-
Apps	99.300.000	Stichting AAP, www.aap.nl
Google.nl	34.900.000	Stichting AAP opzeggen, www.opzeggen.nl/StichtingAAP
Ecosia.nl	60	Oerang Oetan: leefgebied, Het Klokhuis.
Schooltv.nl		

Praat kort na over de opdracht. Hadden ze deze resultaten verwacht? Hadden ze verwacht dat er bij sommige zoekmachines zoveel zoekresultaten tevoorschijn zouden komen en dat het zo zou verschillen per zoekmachine?

Vertel vervolgens dat uit deze opdracht naar voren komt dat je met verschillende zoekmachines verschillende resultaten krijgt. Zo werken sommige zoekmachines met bepaalde kaders, bijvoorbeeld leeftijd. Zo is de zoekmachine van Schooltv gericht op kinderen tussen de 0 en 18 jaar. De zoekresultaten en de getoonde informatie

zijn hierop ingesteld. De zoekmachine van SchoolWise maakt gebruik van de website jeugdbieb.nl. De digitale bronnen in Jeugdbieb zijn beoordeeld op betrouwbaarheid, bruikbaarheid, leesbaarheid, en toegankelijkheid.

Ook kan het zijn dat een bepaald zoekresultaat bovenaan staat omdat een organisatie heeft betaald om bovenaan te komen staan. Gebruik dus niet alleen de zoekmachine Google, maar probeer speciale zoekmachines zoals SchoolWise (die speciaal voor jouw school is) te gebruiken!

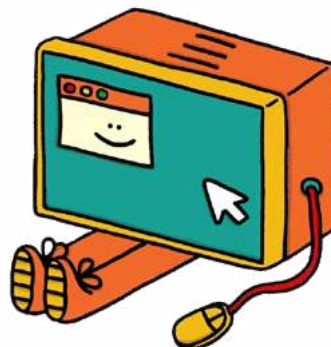
TIP!

Heb je nog wat tijd over? Ga dan eens in op het zoekresultaat dat bij een bepaalde zoekopdracht bovenaan staat. Kunnen de leerlingen ontdekken of het zoekresultaat gesponsord is en zo ja, wat vinden ze daarvan? Kan je dit bijvoorbeeld vergelijken met Instagram waar mensen volgers kopen of YouTube waar mensen geld krijgen om bepaalde producten te laten zien?

Discussievragen

Ben je nog niet uitgepraat over zoeken op het internet, zoekmachines en zoekresultaten? Gebruik dan onderstaande vragen om door te gaan op het onderwerp!

- Door alleen Google te gebruiken vind ik alle informatie die ik nodig heb.
- Betalen om bovenaan te komen staan bij zoekresultaten zou verboden moeten worden.
- Het is goed dat er verschillende zoekmachines zijn.

Mediatips

Wil je de les uitbreiden of wil de docent meer aandacht aan het onderwerp besteden? De volgende mediatips zorgen voor verdieping!

Websites en filmpjes:

- Vind op de website van Willem Wever antwoord op de vraag [hoe het internet is ontstaan](#).
- Hoe werkt Google? [Willem Wever geeft antwoord](#).
- Bouw zelf het internet [met de video van SkillsDojo](#).

Boeken:

- Fan van internet en katten? Lees dan het boek **Ava en het gesponnen poezenweb** van **Marieke Poelmann**.
- Wil je dieper ingaan op wat het internet nou eigenlijk is? Pak dan eens het boek **Wees blij dat er internet is!** van **Anne Rooney** erbij!
- Op zoek naar feitjes en antwoorden op veelgestelde vragen? Het boek **WWW.wat?** van **Jan von Holleben** helpt je uit de brand.
- Kan je tegenwoordig eigenlijk nog wel een leuke dag zonder internet beleven? Natuurlijk wel! Het boek **De dag dat oma het internet kapotmaakte** van **Marc-Uwe Kling** laat zien hoe.

Ik vind, ik vind wat jij niet vindt

Het woord waar ik op ga zoeken is

Zoekmachine	Aantal zoekresultaten	Welk zoekresultaat staat bovenaan?
<p>SchoolWise</p> <p>School</p> <p>Bibliotheek</p> <p>Websites</p> <p>Filmpjes</p> <p>Apps</p>		
<p>Google.nl</p>		
<p>Ecosia.nl</p>		
<p>Schooltv.nl</p>		

